

Giáo dục: Tai hại của tham nhũng

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc
Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 18:03

Các quan chức Việt Nam cho rằng các vụ tham nhũng trong lãnh vực giáo dục “không nhiều và quy mô không lớn”

Liên quan đến lãnh vực giáo dục ở Việt Nam, vào cuối tháng 5 vừa qua, có một số kiến thu hút sự chú ý của quần chúng: cuộc hội thảo quốc tế về chống tham nhũng tại Hà Nội vào ngày 28 tháng 5.

Cuộc hội thảo do hai đơn vị cùng đồng ra tổ chức: Bộ Giáo dục và Đào tạo Việt Nam và Đối tác quán Thuộc Liên Hợp Quốc tại Hà Nội.

Độc các bài tiếp nhận thu thập đăng tải trên báo chí Việt Nam về cuộc hội thảo này, chúng ta bắt gặp một số mâu thuẫn khá thú vị: trong khi các quan chức Việt Nam, từ Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng và Đào tạo đến Thanh tra Chính phủ đều khẳng định rằng vụ tham nhũng trong lãnh vực giáo dục tại Việt Nam không có gì nghiêm trọng, ý kiến của các chuyên gia của Việt Nam liên quan quốc tế đều ngược lại.

Giáo dục: Tại sao cần tham nhũng

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc
Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 18:03

Ông Rolf Bergman, Đại sứ Thuỵ Điển thì cho “tham nhũng vốn tràn lan”; Đại sứ Úc thì cho biết tham nhũng làm thất thoát khoảng 1-2% tổng GDP mỗi năm của Việt Nam; Đại sứ Thuỵ Sĩ thì nhận nhận mỗi người là theo “chính sách công bằng của Tổ chức minh bạch quốc tế năm 2009, Việt Nam đứng ở 2,77 điểm, đứng thấp hơn không cao trong số 180 nước so sánh.”

Các quan chức Việt Nam, người có lý, cho các vụ tham nhũng trong lãnh vực giáo dục “không nhiều và quy mô không lớn”: “Theo thống kê của Bộ GD&ĐT, từ năm 2006 đến nay có 8 hành vi tham nhũng tại các cơ sở giáo dục thuộc quản lý của Bộ GD&ĐT; 2 hành vi tham nhũng tại các cơ sở thuộc quản lý của Bộ, ngành khác; 13 số GD&ĐT có phát hiện hành vi tham nhũng tại một số cơ sở do mình quản lý. Những hành vi này đã được phát hiện kịp thời và xử lý nghiêm.”

Ngoài các số liệu chính thức là không đáng tin nêu trên, một trong các lập luận mà giới chức Việt Nam đưa ra để biện hộ cho nhận định của họ là ngân sách giáo dục, sau khi trừ tiền lương, còn lại rất ít. Mà tiền công phí thì cần phải tham nhũng cũng ít.

Thật ra, lập luận như thế hoàn toàn không thuyết phục. Thứ nhất, không có chính sách nào cho thầy ngân sách ít thì tham nhũng ít cả. Đã đành là không có cán bộ nào trong lãnh vực giáo dục có thói quen túi túi của thầy chức triu đồ la như các cán bộ trong lãnh vực đầu tư hay xây dựng. Nhưng đối với đó không có nghĩa là ngân sách ít thì có ít người tham nhũng. Tham nhũng vài trăm ngàn đô, vài chục ngàn đô, thậm chí, vài ngàn đô thì cũng vẫn là tham nhũng.

Thứ hai, ngân sách giáo dục thường phân tán, nhiều cấp và nhiều trường khác nhau; tính chất phân tán này là điều kiện thuận lợi cho tham nhũng: mỗi nơi có một chút ít. Rất khó kiểm soát và kiểm tra.

Thứ ba, nói đến tham nhũng, không thể giới hạn trong số tiền của nhà nước. Vòi vĩnh một cách bất chính tiền bạc của phụ huynh học sinh cũng là tham nhũng. Buôn bán bằng cấp, học vị, học hàm và chức tước trong ngành giáo dục cũng là tham nhũng. Mà khía cạnh này, cần phải tham nhũng là điều kiện vô cùng: không có lãnh vực nào có nhiều người tham gia như là trong lãnh vực giáo dục.

Việt Nam hiện nay có hơn 22 triệu học sinh. Có gần vài hàng trăm ngàn sinh viên đại học và học đại học. Rồi còn số lượng các giáo viên và giáo sư nữa. Tất cả đều là những nguời nhận, dù nhỏ, cho những khoản tham nhũng.

Giáo dục: Tại sao lại có những

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc
Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 18:03

Bởi vậy, tham nhũng trong lãnh vực giáo dục khá phổ biến và cũng khá đa dạng. Theo Tißn sĩ Nguyễn Đình Cß thußc Viện Dân số và các vấn đề xã hội, Đßi hßc Kinh tế Quốc dân, chỉ riêng trong hệ thống giáo dục phổ thông, có đến 9 hình thức tham nhũng khác nhau: “chßy trßng (năm 2006, mua vào học trường Phổ thông Trung học Lê Quý Đôn, TP.HCM, mức 2000 USD); chßy đißm (vß chßy đißm 553 triệu đồng ở Bắc Liêu); tham nhũng qua dạy thêm; lạm thu phí giáo dục; đßc quyßn xußt bßn sách giáo khoa; tham nhũng trong tuyển dụng, đß bßt và luân chuyển giáo viên; rút ruột các công trình xây dựng (kiến tạo hoá trường học phát hißn 14% phòng học gây thất thoát hơn 27 tỷ đồng); xả xßo khi mua thißt bị dạy học; xả xßo kinh phí đầu án giáo dục.”

Nguyễn Đình Cß chỉ giới hạn ở cấp phổ thông, từ tiểu học đến trung học. Còn ở đßi hßc thì sao? Thì chắc chắn cũng đầy tham nhũng. Tham nhũng ở khâu tuyển sinh đến khâu tốt nghiệp.

Mußn báo về luận án thành công? Phải có quà cáp cho các giáo sư hướng dẫn đến các giáo sư phụ trách. Nhưng đißu này báo chí trong nước đã nói đến khá nhiều.

Vì thế đây, tôi sẽ kể một lần, năm 1996, nhà phê bình Đỗ Lai Thußy chỉ tôi đến chỗ nhà giáo sư Trần Quốc Vßng. Bußi tối. Hôm đó Giáo sư Trần Quốc Vßng vừa mới đißc bß làm chủ nhiệm Khoa Văn hoá học ở trường Đßi hßc Quốc gia Hà Nội. Lâu rồi, tôi hoàn toàn không nhớ tối đó chúng tôi nói chuyện gì với nhau.

Mà, thật ra, nói chuyện cũng không nhiều. Cuộc nói chuyện thường xuyên xuyên suốt quãng thời gian các cú đißn thoại giữa tôi và Trần Quốc Vßng. Không biết nhà ông ở bên kia nói gì. Tôi chỉ nghe giọng Trần Quốc Vßng gßt lên: “Đß mai tính, mày!” hay “Bây giờ tao đang có khách!” Sau đó, có tiếng gõ cửa. Trần Quốc Vßng vừa mở cửa vừa la lớn: “Tao đã nói là tao đang có khách mà! Khách Vì thế kißu dạy nhé! Về đi!” Thế nhà ông mở cửa ngßi kia vào. Và nói chuyện. Tôi đáng đißu đến giờ nói đißu có vẻ gì và anh nhßt và bßn lần.

Qua câu chuyện của họ, tôi biết họ đang vận động cho các chức vụ trong cái Khoa mới vừa được thành lập. Trần Quốc Vßng, tính tình bß bã, vừa gßt gßng vừa xua tay. Mßy ngßi kia vào năm nß. Đỗ Lai Thußy ngßi cảm cúi đßc cuốn sách anh mang theo.

Tôi nhìn mông lung lên kệ sách và mấy bức tranh treo trên tường, nhưng vẫn lặng nghe câu

Giáo dục: Tại sao chúng ta tham nhũng

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc
Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 18:03

chuyên viên tiếp xúc sở tò mò của một tên Việt kiều lén đưa tiền vào nước. Trộm cắp, lúc ở Việt Nam, tôi cũng đã từng đi dấy học; nhưng, thú thật, tôi hoàn toàn không biết gì về những kiểu buôn bán của sau này. Dấy học ở ngoài quốc gia, tôi lại càng không biết những việc như vậy. Tại hôm đó, lén đưa tiền trong đời tôi biết thế nào là “chạy chọt”.

Dĩ nhiên, kể lại chuyện trên, tôi không muốn nói Trộm cắp Quốc Vong đáng để tham nhũng. Không. Tuy nhiên tôi không có ý gì. Tính cách ông không phải là người như vậy. Ông cũng không cần làm vậy. Điêu làm tôi ngạc nhiên và để lại trong tôi ấn tượng sâu đậm nhất là cách thức buôn bán của ông ở Việt Nam: Luôn cúi và đi của sau.

Trong lãnh vực giáo dục mà còn thế, huống gì các lãnh vực khác béo bở hơn? Trí thức mà còn thế, huống gì những người không phải là trí thức?

Đúng ý số tiền dút lót trong lãnh vực giáo dục chắc không nhiều. Nhưng số tiền như không có nghĩa là tác hại của chúng cũng như. Người ta lại. Có thể nói không ở đâu tham nhũng lại có tác hại lâu dài và sâu sắc cho bộ tham nhũng trong giáo dục.

Một cán bộ ngành xây dựng tham nhũng, cùng lắm, làm cho công trình giảm chất lượng đi một tí. Giảm thì sao. Một cán bộ thu thuế tham nhũng, ngân sách nhà nước sẽ bị giảm đi một tí. Giảm thì bù. Một cán bộ hải quan tham nhũng, một số mặt hàng lưu có thể tràn vào nước; hải quan thì có hại, nhưng nói thực tình, trừ ma túy, chúng cũng chẳng làm hại ai cả.

Còn tham nhũng trong giáo dục?

Qua cách chạy điếm và buôn bán bằng công, người ta sẽ tạo ra vô số những trí thức giả, và a kém tài và kém tư cách, nhưng kẻ sẽ góp phần phá huỷ một cơ sở giáo dục nào của xã hội. Dấy học, học sinh là những thầy cô giáo dốt. Làm việc, học sinh là những cán bộ tồi. Khi cái dốt và cái tồi ngày càng cao hơn và trí thức có của chúng, chúng trở thành gian.

Nhưng tại sao như thế là hai điểm này:

Giáo dục: Tại hội cộng hòa tham nhũng

Tác Giả: Nguyán Háng Quác
Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 18:03

Thá nhát, chúng táo ra hoác khoát sáu thám các bát công trong xá hái. Nói đán chuyán bánh đáng, háu nhá ai cáng tháa nhán: quan tráng nhát lá sá bánh đáng trong các hái giáo dác. Các hái giáo dác lá các hái tháng tián. Các hái tháng tián lá các táng lái.

Các táng lái lá các tát cá. Vái sá xuát hián cáa thám nháng, các hái giáo dác cáa rát nhiáu ngái sá bá cáp mát: vái ngháu, há kháng thá váo hác đác các tráng cá chát láng cao; hay vái ngháu, kháng thá hác thám ngay vái các tháy cá giáo đáng đáng láp, do đá , kháng thá cá đái má cao; vá cáng do đá , mát hán tá tin, cháng hán.

Nháng tái hái thá hai náy mái thác sá lán: chúng lám cho trá em, ngay tá nhá, đá mát hán niám tin váo công lý. Thá tuyán váo tráng, các em biát kát quá kháng thuác á khá năng hay sá cá gáng cáa bán thán má chá yáu tuá thuác váo quáa cáp cáa bá má .

Ngái trong láp hác, các em biát rá thái đá cáa tháy cá giáo đái vái mánh sá khác hán đái kháng phái do hánh kiám bán thán má do sá hào phóng cáa bá má các em. Nháng bái hác đáu đái, do đá , lá nháng bái hác xáu: mái chuyán đáu, cá khi chá, đác giái quyát báng tián. Vá đáng tián khán lán lán lá đáng tián đá cáa sau.

Vái nháng bái hác đáu đái nhá váy, táng lái các em sá ra sao?
Vá đát nác sá ra sao?

Tái kháng dám ngái tái.